ახალგაზრდა კომუნისტი

ХУТШАБАТИ, 25 ЯНВАРИ, 1990 Г. № 10 (1496)

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ორგანო

«АХАЛГАЗРДА КОМУНИСТИ» — ОРГАН ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ

ᲓᲐᲐᲠᲡᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲘᲓᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲣᲚᲘ

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ 1921 ᲬᲚᲘᲡ 13 ᲐᲞᲠᲘᲚᲘᲡᲓᲐᲜ

ᲤᲐᲡᲘ 3 ᲙᲐᲞ

ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ: 380006, ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 14 (ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ 26 ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲗ) ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘᲡ ᲜᲝᲛᲠᲔᲑᲘ: ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ — 93-37-21, ᲛᲐᲒᲘᲡᲢᲠᲘ — 93-28-52, ᲞᲐᲡᲣᲮᲘᲜᲘ — 93-21-56

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ᲚᲕᲗᲘᲡ ᲨᲕᲘᲚᲗᲐ ᲮᲛᲐ

ᲓᲔᲙᲚᲐᲠᲐᲪᲘᲐ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲛᲠᲗᲘᲐᲜᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ᲛᲗᲘᲚ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚ ᲔᲠᲡ, ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲛᲝᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲡ

დღეს, როცა ქართველი ხალხის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი პრძოლა თავის გადამწყვეტ ფაზაში შედის, ჩვენ, საქართველოს ინვალიდები, ხაკვეყნიდ ვაცხადებთ, რომ მთელი არხებით ვდგავართ ეროვნული მოძრაობის წარმომადგენელთა რიგებში და აქტიურ მონაწილეობას ვიღებთ ქართველი ერის სანუკვარი იდეალების განხორციელების საქმეში... და თუკი მამულს დახვარდა, ჩვენი, ბედით დაჩაგრულ-დახანირებულთა სხეულებთაც კი, ავეფარებით საშობლის ნათელ ფიცარ და ლამაზ მოპავალს, თავისუფლების ბზით გაბრწყინებულს!

ნრულიად საქართველოს რუხთაველის საზოგადოებასთან არსებული ინვალიდთა ასოციაცია (ლვთის შვილთა კავშირი), გამოხატავს რა რესპუბლიკაში მოსახლე ინვალიდთა 153-ათასიანი მრავალრიცხოვანი არმიის ნებას, საჯიროდ თვლის, მთელი ქართველი ერისა და საქართველოში მოსახლე ყველა ხალხის წინაშე წარსდგეს თავისი მკაფიოდ გამოხატული ეროვნულ-მოქალაქეობრივი პოზიციით.

მიმდინარე მოვლენის სირთულე და ავფეკეხსაშიში ხასიათი რესპუბლიკის ყველა მოქალაქეს ვკუალებს განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას ჩვენი საშობლის მომავლის წინაშე.

ახლა ისე, როგორც არასდროს, ვგეკირდება სიფრთხილე, გონიერება და სიბრძენე, მაგრამ სიფრთხილე, გონიერება და სიბრძენე დღეს მხოლოდ ამ შემთხვევაში, გამოიღებს სასურველ ნაყოფს, თუკი ეულისაუწლამდე გავთავისებთ ღვთის რწმენას და ყოველთვის ყურს დავუგდებთ უფლის ხმას.

უფლის ხმა დღეს გაისმის საქართველოში.

ახლოა ღამე მორკალების მზხვრევის და თავისუფლებისა.

ბოლო ხანს, როგორც იქნა, ვირწმენეთ, რომ ჩვენთან არს ღმერთი, მაგრამ დროა, დავფიქრდეთ, ჩვენ თვითონ, თითოეულო ჩვენთაგანი, თუ ვართ უფალთან, თორემ სხვაგვარად, მხოლოდ უზენაესის რწმენითა და იმედით ვგაეძინელდება თავისუფლების მოპოვება.

ეოველ ადამის ძეს განგება ანიჭებს თავისუფალი არჩევანის უფლებას: იყოს ბედისწერის მონა თუ ღვთის თავისუფალი შვილი.

თავისუფალი არჩევანის უფლება მეჯიდროდ ეკუეკვლება მესიანისტურ იდეას.

როგორც თავისუფლებისათვის მებრძოლ ყველ ერს, ქართველ ხალხსაც იდეთაკენე მოხდგამს თავისი მესიანისტური პოტენციალის რწმენა.

ჩვენ ვთვლით, რომ ქართველი ერის მესიანისტური იდეა დღეს რეალურ ნიადაგს ეეარნინა და ქართველმა ხალხმა უნდა იტვიროს ის ძმაზე ეკვარი, რომელიც არათუ ჩვენს ერს, არამედ ჩვენს ბედში მყოფ სხვა ხალხსებსაც შეუმუშუეკენს თავისუფლების ხმეყარობაკენ მიმავალ გზას.

თუკი ჩვენ ამ იდეალს არ ვეწმენეთ და ხაკმით არ ვეხსარეთ, სხვაგვარად ძნელად შეეალეთ თავისუფლების ტაძრის კარამდეკენ.

ამ რწმენამ უნდა გაგვიერთიანოს როგორც ქართველები, ისე ჩვენს საშობლოში მოსახლე სხვა ხალხები.

დროა, დავივიწყოთ ჩვენი კერძო-პირადული თუ ეროვნო-ეროვნული ინტერესები, რადგანაც ჩვენი დანაწევრება-გათიშვა მხოლოდ იხედაც მძლავრ საერთო მტერს აძლევს ზაზსს, განსახორციელოს თავისი შავბნელი მიზნები.

ჩვენ, ინვალიდებმა, ხაკმით დავამტკიცეთ, რომ ურთიერთგაგებისა და ხიუკარულის კრძნობის წყალობით შეხაძლებელია ამგვარი ერთიანობის მიღწევა. თქვენს დახტურად კმარა, გავიხსენოთ 1989 წლის ნოემბერ-დეკემბრის ინვალიდთა ხაპრიტენტო აქციის მიმდინარეობა და შედეგები.

ამ დღეებში ქართველი, ოსი, აზერბაიჯანელი, სომეხი თუ პოლონელი ინვალიდები — სხვადასხვა ხაზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ორგანიზაციათა თუ მოძრაობათა წარმომადგენლები, კომუნისტებით დაწყებული და ანარქიზმელებით დამთავრებული, ერთად ვიდექით ჩვენი რესპუბლიკის სუფრენტატების საბარაჯიზე.

ხაკეთხავია: თუკი ჩვენ, ინვალიდებმა, მიუხედავად ეროვნებისა, ხარწმენიებისა, იდეოლოგიისა, პარტიულობისა თუ ახაკისა, შეეძელით ხაერთო ენის გამონახვა, რატომ ვერ უნდა მოახერხოს მსგავსად მოქცევა ჩვენი რესპუბლიკის მოსახლეობის ჯანმრთელმა უმრავლესობამ?

ერთიანობა, ერთიანობა და კიდევ ერთხელ ერთიანობა რესპუბლიკის ყველა პროგრესული ძალისა გახლავთ ხმრიდ ის გასაღები, თავისუფლების ტაძრის კარებეკენ რომ შეეგალებინებს.

ერთიც: რესპუბლიკის ამეამინდელი ხელმძღვანელობისა და მთელი ხალხის თანაშრომლობის გარეშე გაკვეკირდება აღიეკმული მიზნის მიღწევა. ვფიქრობთ, რომ ამგვარი ერთიანობაც შეხაძლებელია, რადგანაც, უბრალოდ, სხვა გზაც აღარ გვაქვს.

აი, სწორედ ამ პლატფორმით წარსდგება ინვალიდთა ასოციაცია (ლვთის შვილთა კავშირი) საქართველოს უზენაესი ხაბჭოს დეპუტატთა მომავალ არჩევნებზე. ეს არჩევნები უნდა გახდეს ჩვენი ერთიანობისა და თავისუფლების ხაძირკველი.

აი, სწორედ ამ რწმენითა და იმედით ხულდგმულობს და ხაქმიანობს ინვალიდთა ასოციაცია (ლვთის შვილთა კავშირი) საქართველოს ხეიბარ შვილთა ხაკეთილდღეოდ.

მომავალშიც ამ რწმენითა და იმედით ვიცოცხლებთ.

ღმერთი იყოს ჩვენი მფარველი ეროვნული ერთიანობისა და თავისუფლების გზაზე!

ᲜᲠᲣᲚᲘᲐᲠᲐᲓ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡ ᲠᲣᲮᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲐᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲜᲕᲐᲚᲘᲓᲗᲐ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲪᲘᲐ (ᲚᲕᲗᲘᲡ ᲨᲕᲘᲚᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘ).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲠᲔᲗ ᲝᲡᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲝᲚᲥᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘ

23 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ გაიმართა საქართველოს კომპარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის პლენუმი, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხი.

საოლქო კომიტეტის პირველ მდივნად და ბიუროს წევრად პლენუმმა ალრჩია ამბრ. ვალანტ ვალიმირის ძე ცხოვრებაშვილი, რომელიც მუშაობდა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განყოფილების გამგის მოადგილედ, მაგრამ კი — წყალტუბოს კურორტების ბგერითინების თავმჯდომარედ.

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღო და სიტყვა წარმოთქვა გ. გ. ᲒᲣᲛᲑᲐᲠᲗᲘᲐᲜᲘ.

(ᲡᲐᲥᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲘ).

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲗᲐᲜᲐᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲐ

მოგვაჩნია, რომ უკანასკნელ ხანს ჩვენს მეზობლად, სომხეთსა და აზერბაიჯანში დაფრთიალებული ტრაგიკული მოვლენები, რასაც შედეგად მოჰყვა ადამიანთა ხახლისაღვრა, ქართველი ერისა და მთლიანად კავკასიის ხალხების საერთო საკირისუფლოა, აბომელები ღრმა მწუხარებას

გამოხატავენ და თანაუგრძნობი აზერბაიჯანელ და სომეხ ხალხს; კეთანაგრძნობი რუს და სხვა ერის ოკახებს, რომელთა წევრებიც დაღუპენენ ამ ტრაგიკული მოვლენების დროს.

იმედს გამოვთქვამთ, რომ მომავალში ამერკოეკასიის ხალხები კვლავ ერთობლივად იბრძოლენენ საერთო მიზნისთვის — ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის.

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲣᲚᲘ ᲜᲝᲜᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ.

ᲑᲔ- ᲗᲐ- ᲜᲘᲐ

ᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐᲐ

გაზეთ „ახალგაზრდა კომუნისტის“ რედაქციას, საქართველოს მუნიციპალთა კავშირის პრეზიდიუმს

3 0 6 0 კი გიორგო თქვენს გაზეთში გამოქვეყნებულ „საქართველოს შუნიციპალთა დეკლარაციას“ და „საქართველოს შუნიციპალთა მოთხოვნას“, უსათუოდ დარეზნია ისეთი თანაბეჭდილება, რომ ეს არის მტკივნეული საკითხების არა უბრალო ჩამოთვლაი, არამედ ძოეულ ამ დარგში ათეული წლოვნით დაგროვილი დიდი სატკივარი, რომლის არე მკურნალი მოინახ ება ერაც ძისი მკურნალობის გზები. ამის ძიზეზები დეკლარაციაში საესებით მართებულად და უკომპრომისოდაა ჩამოყალიბებული.

ერთადერთი დასკვნა, რაც გარდაქმნის ბეზუიე წელს საჯაროდ გაკეთდა, ჩემის აზრით ისაა, რომ ეკონომიკის განვითარების მთავარ შემფერხებელ ფაქტორად მინნეული პიუოოკრატულ-ადმინისტრაციული სისტემა.

ძნელად თუ მოიძებნება დარგი, რომელიც ამ სისტემით ისე იყოს დართგეზელი, როგორც შუნიციპალობა, თავისი ფუნქციონირების ყველა სტადიაზე, დაწყებული დაგეგმვა-პროექტირებით, დამთავრებული საშუნიციპალო წარმოებაპროდუქციის ჩაბარებით.

არე ერთ დარგზე არ მოქმედებს იმდენი ინსტრუქცია, ბრძანდ ურთიერთგამმარტივაი, იმდენი ნორმატივი, ცირკულარი, რამდენიც შუნიციპალობაში. საკადრ ორგანოებმა უკანასკნელ წლებში (და ადიეე) არა ერთი და ორი დადგენილება მიიღეს „დარგში მდგომარეობის რადიკალური გუმპრიზესების შესახებ“, შედეგად კი მეეიღეთ მდგომარეობის ყოველწლიური გაუარესება და გაობეეა. ამას ძოწმობს სტატისტიკური მაჩვენებლებიც და ის შეშფოთებაც, რაც გამოთქვა საკაბრო მთავრობის თავმჯდომარემ თავის უკანასკნელი პერიოდის გამოსვლებში. ალბათ, არე უნდა გაგვიკვირდეს ასეთი პარადოქსი. კონკრეტული ვითარების გაუფთალესწინებლად ადბინეტერ სამყაროდ ეეიმ ფამეშავეული რეკომენდაციი-ინსტრუქციები, პრაქტიკულად სხეა შედეგს ვერც გამოიეიმეს.

შუნიციპალობა მარტო აგარი და ეეიმენტი არაა. საინვესტიციო პროცესი ძეიდრდ ოდა,ეიმარეკ ბოელი სახლები მეორნენიის თიმეშის-ყველა დარგთან და თუ ფდეის ეკონომეაკ ეშეაეე კრიზისის ბარეზებეზა, ამ სიტუაციიდან არც შუნიციპალობა ეუნდა გამოარიცხოს. ასეთი მდგომარეობა მთელ ავეიშრეი, მთავრობა ეძიბს ეკონომიკის გაჯანსაოეის ზეზის, ერთ-ერთ ღონისძიებად წარმოდგენილია ინვესტიციების მკეეთრი შემცირება.

ჩვენც, რესუბლეკაში ჩვენი სეფიერალი და სატკივარი გვაქვს. 1991 წლიდან რესუბლეკა თვითდაფინანსებეზე გადადის. საერთოდ, ეკონომიკის ეფექტურობას და დასახული ღონისძიებებს წარმატებას ბეეზდა განაპირობებს საშუნიციპალო კომპლექსის ეფექტური და გამართული შუშაობა.

თვითდაფინანსებაზე გადასე

ჩვენი სადისკუსიო კლუბი

ისტორიული შანსი...

მოვლენა მოწინააღმდეგისათვის სასიამოვნო ფორმით უნდა შევნიშნოთ.

თავის დროზე ხაზგასმით აღინიშნა და ახლაც ვამეორებთ, რომ დღეს მოქმედ საარჩევნო კანონს არ მივიწერეთ საარჩევნო კანონის იდეალური ვარიანტადა და დღეს არსებულ საარჩევნო სისტემას ვერ ვალიარებთ უკეთესს დემოკრატიულ საარჩევნო სისტემად. ადგილად დამეთანხმებით, რომ დიდ სირთულეს არ წარმოადგენდა მსოფლიოს უკეთესს უფრო დემოკრატიულ საბჭოლწყობის ანალოგიური კანონების თარგმნა და მისი წარდგენა უზენაეს საბჭოს სესიისთვის. მაგრამ ამ დროს პასუხი უნდა გაგვეცა სულ მცირე ორი კითხვისთვის — რამდენად რეალური იყო უზენაესი საბჭოს დღევანდელი შემობის უმაღლესი ორგანოს ხალხის პეშშარიტი რჩეულებით დაკომპლექტებისა და დემოკრატიული საარჩევნო კამპანიის ჩატარების საშუალებას.

ვფიქრობთ, არც ის მოსაზრებაა სწორი, რომ თიბილისს გაუმართველი მონაწილეობის მიღება ხელისუფლების ანაკარნირი ორგანოს ფორმირებაში. ხელისუფლების ასაარჩევი ორგანოს ანაკონიერების თეზისი უკიდეკიდეგაც რომ ვალიაროთ, იგი მაინც მხოლოდ ჩვენების რჩება ანაკონიერი, ცხენები და უცხო სბეღლწოფიდან კი მხოლოდ ამ ცხენებენ კანონიერად, ამიტომ საჭიროა გავიაზროთ, პოლიტიკურად რა უფრო მომგებანია ხალხისათვის — ანაკონიერ ორგანოში ხალხისათვის თავდადებულ მამულიშვილთა შეჩენების ჩასაშლელად აუცილებელია აქტიური მოიკოტის გაზორიკეულება, ე. ი. ხელის შემოსიმთვისაც, ვინც არ იზიარებს მოიკოტის იდეას. ნაკლებად სარწუოწოა, რომ აქტიური მოიკოტის განხორციელებისას მისმა მომხრეებმა უმთავრესად მიმართონ საარჩევნო კამპანიის ჩაშლის პირდაპირ გზას, ე. ი. შეეცდინონ საარჩევნო კომისიათა შეხოსებისა და ხმის მიცემის ადგილების ბლოკირებას, ამომრჩეველთა ფიზიკურ და ფსიქიკურ იფულებას და სხვ. ეს მეთოდი თეორიულად მეტად მარტივია, მაგრამ მისი პრაქტიკული განხორციელება შრავალ სიძნელესთან იწვევს დაკავშირებულთა. უფრო მოგებულია იქნება არჩევნების ჩაშლის აარაპიდაპირი გზა. ამ დროს განსაზორეულელად ლინსისგან თეორიულ დამუშავებას მეტი დრო და ენერგია დასჭირდება, მაგრამ სამაგიეროდ გაეცლებთ მეტ პრაპტიკულ ეფექტს გამოიღებს. თუ რა კონკრეტული აროპიდაპირი გზა იქნება არჩევნები, ამის წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, რადგან საკონსულტაციო, კაკანაში და მოლიანად კიევრში შეკრნილი პოლიტიკური სიტუაცია მეტად ფართო არჩევანის საშუალებას იძლევა... რა შედეგები მოპოვება აქტიური მოიკოტის მეფლობას? — ვფიქრობთ უკიდურესად უარყოფითი. აქტიური მოიკოტის პროცესში გარეფეალია რაგორც ეხება პოლიტიკური ძალების უკიდურესი დაპრიპარება, ისე ცენტრის მხრიდან საკმაოდ ნოყიერ ნიადაგზე მოწყობილი პროგაკეიტები, რაც გამოიწვევს კაკანაში ბიზნეზიანი ცეცხლის ალის საკარაფელოში გადმონაცვლებას. ვინ რას მიიღებს ყოველივე ამის შემდეგ ძნელი გასაგენელია, მაგრამ ქართველი ერი ყველაზე მეტად რომ დაზარალდა — ეს ჩვენი ეშვის არ იწვევს.

მაშასადამე, მოიკოტის ზნეობრივი მიზნის მიღწევა შესაძლებელია. იგი მორალურად მოგებულია იჩრება მისი აქტიურობისათვის, მაგრამ საბოლოოდ ყაშმი მათთვისაც წამგებიანი აღმოჩნდება, რადგან ამით წაგებას ერი. მოიკოტის პოლიტიკური მიზანი კი თითქმის მიღწეულია, მაგრამ მისი განხორციელების მცდელობაც კი ეკიდერესად მძიმე შედეგებს მოიტანს ხალხს და, მაშასადამე, აეტორებსაც.

თვალს თუ გადავაგლებთ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნების პოლიტიკურ პარტიათა ისტორიას, დავაწყვიტდებთ, რომ ოპოზიციურ პარტიათათვის ახალი არ არის ხელისუფლების ორგანოთა ამა თუ იმ გზით ფორმირებაში მონაწილეობა-არმონაწილეობის პრობლემა. სხვადასხვა ქვეყანაში სხვადასხვა ისტორიულ ეთიარებაში სხვადასხვა პოლიტიკური მიმართულების პარტიები, ხელმძღვანელობენ ან საკუთარი მსოფლმხედველობითა და ქვეყანაში შექმნილი კონკრეტული სიტუაციით, სხვადასხვაგვარად წყვეტდნენ ამ პრობლემას.

არჩევანის სრული თავისუფლებაა უფიდა ჰქონდეთ ჩვენში არსებულ პოლიტიკურ მიმდინარეობებსაც. თუ რომელი მათგანის პოზიცია აღმოჩნდება უფრო სწორი, ამის დრო განსჯის. სრულიადაც არ გამოვრიცხავ იმას, რომ მე ვცდებოდე და დღევანდელ სიტუაციაში სწორედ არჩევნების მოკოტი იყოს ობიექტურად ყველაზე უფრო გამართლებული ნაბიჯი. ამასაც დრო განსჯის... ამ წუთში კი ფატიკად მწამს, რომ ეროვნული მოძრაობის მოწინავე ძალების მხრიდან არჩევნების ბოიკოტი (მასიური თუ აქტიური) ქართული სახელმწიფოებრიობის ისტორიაში ერის პოლიტიკური ხელმძღვანელების მიერ ჩადენილ მძიმე პოლიტიკურ შედრომათა შორის „სასატო“ ადგილს დაიკავებს...

ეიეი, ხავსმოვდებულ წყალწყლებულს ვემკვანები, მაგრამ მაინც ვიმბობ:

— ჯერ კიდევ ვვიან არ არის... დეპუტატობის კანდიდატების დასაბეჭდავ 8 თებერვლამდე გრძელდება. ხელიდან ნუ გაგიშვებთ **მშვიდობიანი** გზით სახალხო ხელისუფლების დამკვიდრების ისტორიულ შანსს!

დავთო ესუფაშვილი,
თბილისის ფ. ერეკლეშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეროვნული ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტი.

ტრადიციების ერთგულება

ჩვენს ბებერ დედაწყალზე, ტაცობრიობის ისტორიის გარიჟრაჟიდან მოყოლებული, დღემდე, ბევრი რამ შეეკოლა ისეთი ცნებისმოყვარე თანამედროვეთა გაოცებას რომ იწვევს ეუფიდან. არადა, ჩვენივე წინაპრების შემოქმედებით ნიჭის განეთარების დონამკის მაჩვენებელი და ჩვენამდე მოღწეული ფა ამ მოღწეული სოციალურ-ნივთიერი კულტურის ბევრი შედევრისათვის, მეცნიერებეა ვერა და ვერ მოუძებნია სარწმენო ახსნა — რა ძალამ შექმნა და „რა ხელმა ააგო“.

სწორედ ეროვნული ამეთი შედეგი და ამოუსნელი ფენომენი ქართველი ხალხური სიმღერაც, წინაპართა ნიჭიერების ეს ხტუფანი საზომი.

თითქოსდა ქართველი ხალხისთვის საკუთარ სიმღერაზე მახლობელი, მშობლიური და ნაცნობი რა ფენდა იყოს, მაგრამ ჩვენდა სამწუხაროდ ქართული ხალხური სიმღერის მძლავრი და ფეხმავარი ზე ისეა ისტორიის ბუღუში გაზვეული, რომ მხოლოდ ეკნწერი თუ ეუნაზს. ამიტომ შემოიჩა ჩვენს მახსოვრობას ამ ხის მხოლოდ ის ყვითელი „ფოთლები“, რომლებიც სულ რაღაც სეთეული წლების წინ მოსწყდნენ დედა-ტოტებს.

სამეფე ჩავლიშვილი, ეარლამ სიმონიშვილი, ფეფალ ლეკაანა, ოსტატი ალეკსა, ელადიმერ ბერძენიშვილი, მიხა ჯიღაური, ნოკო ხუროკეა. ამბლუტ გონაშვილი, სხვები და სხვები, განუმეორებელი ქართველი მომღერლები თუ ლოტბარები, ქართული ხალხური სიმღერის აღიარებენი. ბუოჯვები ბეკნენ და მათ სახელებს ხსოვნა ეა პატივი...

ჩვენს პატარა წერილში სწორედ ერთიერთ ასეთ ადამიანზე გვინდა მოგითხროთ. კაცზე, რომელსაც ღრმად აქვს შეგნებული ხალხური სიმღერის მოყალაპტონინის აუცილებლობა და ავერ უკვე 20 წელზე მეტია წუნარად, უსმაენოდ აკეთებს თავის საქმეს. მშვენიერ მომღერალზე და დირიჟორზე, ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეზე რობერტ გოგოლაშვილზე მინდა ვესაუბრო.

თავიდანვე გამოგიტყდებით, ამ ადამიანის შემოქმედებითი დახასიათება მიიდეიერდა, რადგან ჯერ 10 წლის მანძილზე ბის გვერდით ემღერიო, ბის რეპეტიციებს ვესწრებოდი, მასთან ერთად ეტკბებოდი ქართული ხალხური სიმღერების ამოუწურავი შესაძლებლობებისა და თვალისმომჭირავი შრავალფეროვნების სიკეთით. მოკვიანებით კი, თვალს ვადევნებდი და დღესაც ვადევნებ მის მოღვაწეობას. პროფესიულ თუ თვითმოქმედ გუნდებთან და ანსამბლებთან. ასე, რომ, მინა ფაქიზ დამოკიდებულება ხალხურ სიმღერებთან ნებთვის სრულიად ნათელი და მრავალსმეანია. იგი უკვეა ამ მოთხოვნას აკმაყოფილებს, რაც ქართულ მუსიკალურ ფოლკლორში, ამ თვალშეუდგამ ნახნარაოულ ლაბორნიში საკუთარი ნებით მოხვედრილ კაცს მოეთხოვება — უდიდესი სიყვარული და ერთგულება თავისი საქმისა, მივიწყებული და უცნობი სიმღერების მოძებნა და გაცოცხლება, აქედან გამომდინარე „მისი“ ანსამბლის არატაფგარეუტენი რეპერტუარი, სიმღერათა ვარიანტების შეკრება და სიუჟეთოსთა ზერეზეა, კარგი მოძიებების მქონე მომღერლების მოძებნა და მერე მათთან ერთად ლაბორიული შუმაბა ეშშარიტ ხალხურ მომღერლად ვაზრდილ ახალგაზრდა ტალანტებს ამ ანსამბლის ეფექტურ ბალეტმეისტერ ბეჟან ბერიძეს, ბალეტმეისტერ ბეჟან ბერიძეს, ბალეტმეისტერ ბეჟან ბერიძეს,

საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის პოზიცია ოლტოსა და ლაკგეს წყალსაცავების მუშეგზლოგასთან დაკავშირებით

რამდენადაც საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის მომთხოვნა მრავალი დაინტერესებული პირი კახეთში წყალსაცავების მშენებლობასთან დაკავშირებით, ჩვენ საჭიროდ მივიჩნიეთ კიდევ ერთხელ გამოვეხმაუროთ ჩვენი დამოკიდებულება ამ საკითხისადმი.

პირველ ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს ელტოსა ან ლაკგეს წყალსაცავების აშენება-აარსებენ ის ლაგეს წყალსაცავების ეკონომიკურ-ეკოლოგიურ განცალკევებით ამიერ ალბათ ეს ეკონომიკურ-ეკოლოგიურ ინტერესებზე ეფუძნებოდეს. ეს

ᲓᲐᲠᲘᲚᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ

(დასასრული)

„სოფეგზრაწეგის“ არაერთ მიმართვას ქალაქის ხელმძღვანელობისადმი რემონტის დამთავრების შესახებ, ქმედითი რეაქცია არ მოყოლია. საქმე ის გახლავთ, რომ თვალ დროზე, როცა გადაწყდა მიღებულ ᲠᲔᲖᲘᲚᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡ შესაბამისად ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲛᲘᲜᲐᲛᲓᲔ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲒᲐᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲓᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ, ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲦᲘᲚᲐ ᲒᲐᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ.

«Здание холодильника и прилегающие к нему сооружения расположены на причале, лишают Морской порт использовать принадлежащий ему глубоководный причал по назначению, что отрицательно сказывается на финансово - экономических показателях порта, перешедшего с 1987 года на хозрасчет, самофинансирование.».

ᲪᲘᲢᲐᲢᲘᲡ ᲐᲮᲚᲝ ᲝᲗᲮᲔᲚᲐᲓ — ᲨᲔᲣᲦᲐᲠᲔᲗ ᲛᲐᲡᲨᲘ ᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲩᲔᲜᲐ — ᲛᲘᲪᲘᲠᲘᲡ ᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲐᲒᲐᲠᲔᲚᲘᲐ ᲓᲐ ᲗᲕᲘᲗᲜᲔᲑᲘᲡ ᲥᲠᲔᲛᲘ ᲒᲐᲛᲔᲑᲘᲗ ᲗᲣ ᲠᲝᲒᲝᲠᲘ ᲨᲔᲜᲘᲜᲐᲒᲘᲐ ᲓᲐ ᲗᲕᲘᲗᲜᲔᲑᲘᲡ ᲥᲠᲔᲛᲘ ᲒᲐᲛᲔᲑᲘᲗ ᲗᲣ ᲠᲝᲒᲝᲠᲘ ᲨᲔᲜᲘᲜᲐᲒᲘᲐ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ. ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲦᲘᲚᲐ ᲒᲐᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲕᲘᲡᲐᲣᲑᲠᲘᲗ „ᲡᲐᲤᲝᲤᲝᲡᲖᲜᲘᲡᲬᲘᲚᲘᲡ“ ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ. ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲦᲘᲚᲐ ᲒᲐᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲕᲘᲡᲐᲣᲑᲠᲘᲗ „ᲡᲐᲤᲝᲤᲝᲡᲖᲜᲘᲡᲬᲘᲚᲘᲡ“ ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ. ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲦᲘᲚᲐ ᲒᲐᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲕᲘᲡᲐᲣᲑᲠᲘᲗ „ᲡᲐᲤᲝᲤᲝᲡᲖᲜᲘᲡᲬᲘᲚᲘᲡ“ ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ. ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲦᲘᲚᲐ ᲒᲐᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ.

ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲡᲐᲤᲝᲤᲝᲡᲖᲜᲘᲡᲬᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ. ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲦᲘᲚᲐ ᲒᲐᲜᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲡᲐᲤᲝᲤᲝᲡᲖᲜᲘᲡᲬᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠᲘᲡ

ISTORIIS ALDGENILI FURCLEBI

„მერანი“, „ისტორიკოსი“ და „ნუგეში“ გვთავაზობენ

— წიგნი ოჯახში საკითხავი

ამ წიგნის არსებობის შესახებ ფართო საზოგადოებრიობამ პირველად გასული წლის მისში შეიტყო, როდესაც გამომცემლობა „მერანმა“ საგამოფენო დარბაზში პროფესორ გურამ შარაძის ინიციატივითა და მეცადინეობით გაიხსნა გამოფენა „ქართველები უცხოეთის ცის ქვეშ“. მაშინ გახდა ცნობილი, რომ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის თავიროობის თავმჯდომარესა და პირველ პრეზიდენტს ნოე ჯორდანიას ქონინა პოლტორასგან ბორის მდგომი ნაშრომიც „წიგნი ოჯახში საკითხავი“, რომელსაც სათაურის ქვეშ მიწერილი აქვს: „დაწერილი ჩემს მიერ, ჩემი შვილებისა და შვილიშვილებისათვის — საგულისხმიერით და სახელმძღვანელოთ“.

„წიგნი ოჯახში საკითხავი“ 1976-77 წლებში 33 საუბრის სახით გადასცა რადიო სადგურ „თავისუფლების“ ქართულმა რედაქციამ, მაგრამ, მოგეხსენებათ, მაშინ უძრაობის ხანა იყო და „თავისუფლებასაც“ საკმაოდ შედგენილად აბრუნებენ. ასე რომ, ბევრს მოეწოლა სინანულები წიგნთან შეხვედრის სიხარული.

სასიამოვნოა, რომ გამომცემლობა „მერანთან“ შეკმნილმა ოპერატივმა „ისტორიკოსმა“ ასე მოკლე დროში (მაისიდან დღემდე) შესძლო იმ ერთადერთი ეგზემპლარის, რომელიც გურამ შარაძემ ჩამოიტანა მიუხეხნიდან, ასე სწრაფად გარდაქმნა 50 000 ცალად. თუმცა ეს რიცხვიც ძალზე მცირეა ქართველის იმ რაოდენობასთან შეფარდებით, რომელიც უფიფო დაინტერესდება ამ წიგნით.

კარლო ინასარიძე, რომელმაც 1977 წელს მიუხეხენი მანქანაზე გადაბეჭდილი სულ ანი ცალი გამოსცა ჯორდანიას ეს შრომა, მის ბოლოსიტყვაობაში წერდა: „ეს წიგნი ოჯახში საკითხავი უფიფოდ უნიკალური მოვლენაა არა მარტო ნოე ჯორდანიას თეორიულ ნაშრომებში, არამედ ქართულ მწერლობაში საერთოდ, — რა თქმა უნდა, იმის გათვალისწინებით, რომ ამ წიგნში გამოძებული ზოგიერთი დებულებები განხილულ უნდა იქნას დროის იმ ასპექტში, როცა ეს წიგნი დაიწერა“.

თვითონ ხოე ჯორდანია წიგნის წინასიტყვაობაში აღნიშნავდა: „ეწერ ამ სულ ისეთ რამეზე, რაზედაც ირასოდეს არ მიწერია, არც ვინმეს ინტერესებს და არც მე მიმიძნია მთავარ, ძირითად საფუძვლად ადამიანის ცხოვრებისა. საკვირველია, ყველას ეს სჭირდება, მაგრამ მასზე არავინ არ ფიქრობს. ყოველდღე, ყოველ საათში თავის უნებურად და დაუკითხავად ამ სოფლის წესს ეასრულებთ. თან ამ წესზე წარმოდგენა გარკვეული არ გვაქვს: ვცხოვრობთ თვალდახუჭულად, ეპიზოდურად, შემთხვევიან შემთხვევამდე. მე მინდა ჩემს ბაღშეებს ჰკოდეთ ნათელი ზარი ცხოვრებაზე, წარმოდგენა ამ ნათელი სულის ბრენვაზე, მის გაოდაუვალ კანონებზე და მას შეუთანხმონ თავიანთი მოქმედება, თავიანთი არსებობა“.

თუ შეიძლება ერთი წინადადებით შეფასდეს ამ წიგნის ღირსება, მაშინ უნდა ითქვას: ეს არის ნაშრომი იმის შესახებ, თუ რაგორ უნდა იწრთობოდეს ქართველი ოჯახში.

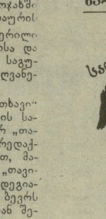

ზემოთხსენებულ გამოფენაზე გამოჩნდა პირველად სოლომონ ზალდასტანიშვილის ნაშრომიც — „საქართველოს 1924 წლის ამბოხება“. ამ წიგნის გამოცემასაც კოორატორე „ისტორიკოსს“ ენდა ვუშადლოდეთ, მასში განხილულია 1924 წლის ამბოხების გამიმწვევი მიზეზები, აგვისტოს აჯანყება და მთავარი მიზეზები მისი მარცხისა. წიგნს ახლავს გურამ შარაძის ნარკვევი სოლომონ ზალდასტანიშვილის შესახებ, სადაც ნაც ვგებულობთ, რომ იგი „1924 წლის აჯანყების შესახებ დაწერილი ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო, სახელო და რაც მთავარია, გვიდაუფელი ზრთის ავტორია“.

დღეს, როდესაც გაჩნდა დაუოკებელი მოთხოვნილება, აღვადგინოთ ჩვენ ქვეყნის ეახლესი წარსულის ნამდვილი სურათები, შევავსოთ ისტორიის ცარიელი ფურცლები, უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება ამ მოვლენების თვითმხილველი და მასში მონაწილე ადამიანების პირუთვნელ შეუფამაზებელ მონაუბრობს. სწორედ ასეთი იყო სოლომონ ზალდასტანშვილი, იგი ამ დიდმნიშვნელოვანი ისტორიული ამბის ერთ-ერთი აქტიური მონაწილეა და მის ნაშრომს პირველწყაროს მნიშვნელობა ენიჭება.

წიგნი გამოცემულია 60 000 ტირაჟით, მოცულობა 2 ბეჭდვითი

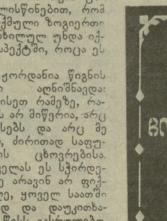

„ამ მომცო წიგნს სულაც არა აქვს იმის პრეტენზია, რომ ამომწურავ პასუხს გაგცემთ კითხვაზე, თუ ვინაა ქაქუცა ჩოლოყაშვილი. ეგ მხოლოდ ჯერ ხელმისაწვდომი მწერი მასალებია თავმოყრილი, რაც ადრე ეშიგრანტულ სამყაროში ან დღეს საქართველოში დაიბეჭდა. მივიღოთ ეს წიგნი, როგორც ერთი და პირველი ნაბიჯი ჩვენში ამ მასალაც გამორჩეული პიროვნების რთული ცხოვრების და ისტორიული მნიშვნელობის გარკვევის გზაზე“. — წერს გურამ ვეფხვისთველი კრებულის წინასიტყვაობაში, რომელიც ქაქუცა ჩოლოყაშვილს მიეძღვნა. „ჭიგნი გამოსცა „მერანთან“ არსებულმა კოპერატიულმა ფირმა „ნუგეშმა“.

მკითხველი გაეცნობა ქაქუცა ჩოლოყაშვილის თანამებრძოლის და მერე მასთან ერთად ემიგრაციაში წასული პოეტის შალვა ამირეჯიბის მიერ დაწერილ ბიოგრაფიულ ნარკვევს ქაქუცა ჩოლოყაშვილზე, მისსავე მოგონებას „ქაქუცა ხევ-გრძელაზედ“ და გამოსათხოვარ სიტყვას. გურამ შარაძის, ალექსანდრე კარგარეთელის, ალექსანდრე ასათიანის ნარკვევებს ეროვნულ გმირად ქცეული პიროვნების შესახებ, მიხა ხელაშვილის, სიმონ ბერეკეანის, მ. დადიანის ლექსებს, მიძღვნილ ქაქუცა ჩოლოყაშვილისადმი. სოლომონ ზალდასტანშვილისა და მხია ბაკრაძის წერილებს „მთავარი მიზეზები აგვისტოს აჯანყების მარცხისა“ და „სისხლიანი დროის რამდენიმე ამბავი“.

მკითხველს უფიფდ დაინტერესებს ბაატა ნაცვლიშვილის წერილი, რომელშიც მოთხრობილია სან-ფრანცისკოში მცხოვრებ ალექსანდრე სულხანიშვილთან, ქაქუცა ჩოლოყაშვილის თანამებრძოლთან შეხვედრის ამბავი.

წიგნს ახლავს იმ 26 მებრძოლის სია, ვინც ქაქუცასთან ერთად დატოვა სამშობლო.

ამ კრებულის ფასია 2 მანეთი, ტირაჟი — 50 000 ცალი.

ნანა შენგელაია

ᲐᲠᲥᲘᲕᲘ ᲐᲚᲘᲠᲘᲗᲘᲥᲐ

●

დღეს ჩვენი ღღეა... მე ისე მიმძიმს,
უშენოდ ყველა დღეს ᲡᲬᲧᲔᲚᲘ
ტაძარის გუმბათზე ელამპარ ᲜᲗᲘᲠᲘ,
ვით ღვთის ნიშანი დასაბამიერ.

ჩამავალი მზის ბრწყინვალეებში,
წამით გაკრთება შენი სახეცა,
საღამოს ბინდი ᲐᲜᲗᲘᲠᲘᲡ
მწუხარ ქალივით ᲩᲐᲛᲯᲓᲐᲠᲔᲑᲘᲡ.

მე დაეჯერები, ამ ფოთოლცვენას,
არა აქვს ბოლო და დასასრული.
საიდან მოდის ასეთი რწმენა,
რას მიგვანიშნებს წმინდა ქალწული.

საით გვიბიძგებს კაცი და ღმერთი,
ხვალ ვის თვალებში ვპოვებთ სახატს.
ხელი ვის უპყრია გამბგებლის კვერთხი,
როცა მაცხოვარს ჯვარზე აკრავენ.

როცა პოეტის დაღლილი სული,
კვლავ ფემინურს დაეძებს გზნებას,
როცა ეარსკვლავი წყდება ცისკიდურს
და მოხატრებად ედდლს ᲩᲣᲓᲘᲡ.

ჩამავალი მზის ბრწყინვალეებში,
წამით იალეს შენი მშვენება,
კვლავ სიყვარულის ანდამატებით,
ბოშა ქალივით ამდგენება.

1989
ნოემბერი

ᲒᲐᲮᲚᲝᲕᲒ

ბევრი ასეული
წელი გაქცეული,
ᲡᲐᲚᲘᲜ ᲘᲫᲔᲓᲘᲗ
თასი წყმეული;
ფიქრთა ამდენი
ილაყწარმეფული,
ენება ღამეული
ნაღვალდანხეული,
ყორე დანგრეული,
ეზო დაქცეული,
წინანართ სამყალე
ᲣᲪᲘᲗᲝᲜᲘᲗ დარბეული,
ბალი მამა-პაპათ
ნიშატწარომეფული,
სხივი მერმისისა
ᲯᲐᲮᲔᲑᲘᲗ დათრეული,
ᲩᲭᲐᲛ მოვრეული
მორეკს ᲐᲠᲛᲘᲗᲔᲑᲘ,
მკერდი წიწამურთან
ტკივილ განჯრეული,
ლანდი პაპეული
ᲛᲘᲓᲔᲑᲘᲗ გალეული,
სისხლიან პირგელნულში
ბარაკად ჩაბნეული...
გახსოვს მამეო!

ᲕᲔᲓᲠᲔᲑᲐ

„ᲭᲠᲛᲐ წიწილი წაიღო“,
ᲑᲐᲢᲐᲙᲘᲡ ᲐᲠᲬᲘᲜ სწვეოდა,
კაცი ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘᲡ სად იყო
ტიალს რომ წამოსწერდა,
თვალთსხივმიმქარალი პირიმზე
ᲘᲔᲓᲐᲠᲐ ᲔᲑᲐᲜᲗᲠᲝᲛᲔᲓᲐ,
ჩაეკვეგბულსა ᲮᲘᲠᲘᲛᲖᲔ
გული მეტადაა სწყდებოდა,
ძე ᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲘ ᲜᲐᲢᲠᲘᲔᲚᲘ
ᲞᲘᲠᲘᲛᲔᲚᲘᲡ მოაწყდებოდა:
ᲔᲓᲔᲓᲐ ღვთისა, შენ ძალგიძს
კვლავაც გვიჩინე ძალიო,
ᲧᲣᲠᲘ ᲖᲘᲜ ათხოვეს ჩემს ქადილს
სადღაა სამართალიო,
ᲘᲜᲔᲑᲐ გულს ᲯᲐᲖᲠᲘ მომიკლა,
ᲛᲔᲢᲠᲘ გაბაბნეულ თვალიო,
ჩემს გზაბნეულ შვილებსა
ᲐᲫᲔᲗ ᲣᲮᲜᲔᲠᲘ მხარიო,
სხვა კუთხის ᲪᲘᲪᲐᲡ გამოკრულო
დაუშთო ᲭᲘᲫᲐ წყალიო,
ᲧᲣᲚᲗᲐ ᲑᲝᲩᲘᲜᲔᲑᲘ დადგა
ᲔᲠᲘᲡᲙᲐᲪᲘᲡᲗᲕᲘᲡ,
თუ მიავიწყდათ ᲑᲠᲘᲐᲜᲗᲐ
ᲥᲕᲣᲧᲜᲘᲡ სატკივარიო,
სხვაგან თვისტომის მძებნელთა
აქა აქეთ ᲭᲘᲠᲐ-წყალიო

ახლა ხომ უფრო გვჭირდება
ჩვენ გამჭრიახი თვალიო,
ᲔᲠᲔᲘ-ᲥᲚᲔᲓᲘᲐᲠᲘᲡ ᲛᲙᲘᲗᲮᲘ
ᲔᲠᲔᲗᲐ ᲚᲔᲥᲡᲘᲗᲘ ᲛᲣᲐᲠᲘᲗ,
ᲥᲐᲚᲐᲜ-ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲡᲐᲥᲔᲑᲘ
თამარის ტაუნის ცალიო,
ᲝᲠᲗᲐᲗᲐ — ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲣᲘᲡᲗᲕᲘᲡ
ᲔᲠᲗᲐᲗᲣᲚᲐᲓ დამაშვრალიო.

ᲨᲐᲨᲕᲘ

(დედას!)

შენ აღარა ხარ!
კაშკაშა მზეი
და კვლავ თავის გზით მიდის
ცხოვრება.

საფლავთან ნაძვზე
ᲭᲘᲩᲮᲐᲜᲘᲡ შაშვი,
ᲐᲥᲠᲝᲗᲘᲡ სამყაროს ფარადოენება.

ᲭᲘᲩᲮᲐᲜᲘᲡ მიწყივ,
ᲭᲘᲩᲮᲐᲗᲐᲗ ᲐᲮᲛᲝᲡ
ᲧᲝᲛᲤᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ამაოებას...

თებერვალი
1986

ᲞᲐᲠᲐᲓᲝᲥᲡᲘ

დედა: ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ქალი,
დღემუდამ დამაშვრალი.
კეთილ ᲣᲪᲠᲘᲐᲣᲛ კვალი,
ᲑᲠᲘᲠᲐᲚᲘ ᲣᲛᲪᲔᲡᲘ თვალი,
ᲑᲝᲠᲝᲢᲘᲡ არ უზღოო ვალი,
სოფელზე არ იყოო მწყარალი.
თავისთვი გიპოვესო
ზღაპრული ნატვრისთვალი.

მამა: ᲗᲔᲗᲠᲐ კაცი,
უთუოდ თვალწარმტაცი.
ᲬᲕᲘᲗᲐᲛᲔᲓ დაცლილი
სასმისები,
გარდასულ ორგიათა
გახსენება.
მწყაზარი, ნატიფი
ᲭᲘᲚᲬᲣᲚᲘ,
ᲥᲘᲜᲘᲡ და წადილის ასრულება.
ᲩᲘᲚᲘᲡ მოცისკრივე
თვალები?
ᲭᲘᲚᲘ... ᲭᲘᲚᲘ... ᲭᲘᲚᲘ.

მე: მათი პირშმა
ᲑᲔᲓᲘᲡ ანაბრად,
სიყვარულს ᲗᲣᲗᲣᲤ
ᲝᲠᲗᲐᲗᲐᲗ თანაბრად.

საქართველოს განათლების მინისტრს ბატონ გურამ ენუქიძეს

ჩვენი გაზეთის 1989 წლის 25 აპრილის ნომერში გამოქვეყნდა ვარტანგ ხარჩილავის წერილი „მომავლის სახელით“, რომელშიც სხვა მრავალ მტკივნეულ პრობლემასთან ერთად ლაპარაკი იყო ზუგდიდში უმაღლესი სასწავლებლის დაარსების აუცილებლობის შესახებ. ამ იდეას ბულმუტრავლად გამოეხმაურნენ მკითხველები (მცირე ნაწილი ამ გამოზმაურებებისა გაზეთის ფურცლებზეც გამოქვეყნდა).

თუ სარედაქციო ფოსტის მიხედვით ვიმსჯელებთ, ამ იდეას მხარს უჭერენ როგორც სამეგრელოს, ასევე საქართველოს სხვადასხვა კუთხის მცხოვრებლებიც, რომლებიც ყოველგვარ დახმარებას გვთავაზობენ ამ საქმეშიეთ.

რედაქცია, აგრეთვე პუბლიკაციის ავტორი, დღემდე იღებენ წერილებს, რომლებშიც მკითხველები ხაზს უსვამენ სამეგრელოში უმაღლესი სასწავლებლის დაარსების დიდ ეროვნულ მნიშვნელობას და გვთხოვენ, ვაცნობოთ, გიიხსნება თუ არა იგი.

გაზეთი „ახალგაზრდა კომუნისტის“ მრავალთასანარი მკითხველის სახელით გთხოვთ, გვაცნობოთ თქვენი მოსაზრება.

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ „ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ

P. S. ᲑᲝᲚᲝ ᲬᲚᲔᲑᲨᲘ ჩვენი პერიოდიკის ფურცლებზე საკმაოდ ბევრი პუბლიკაცია გამოჩნდა, რომლებშიც აღნიშნულია სამეგრელოს საკითხებთან დაკავშირებული მრავალი საჭირბოროტო პრობლემა, მაგრამ, ცხადია, რომ მხოლოდ ფაქტის აღნიშვნით საქმეს ვერ გუშველეთო. მტკიცედ გვწამს, რომ მდგომარეობის გამოსწორების ერთადერთი ეფექტური გზა სამეგრელოში მძლავრი კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრის დაარსებაა, რაც ხელს შეუწყობს არა მარტო სამეგრელოს, არამედ საქართველოს და სამეგრელოს სხვა მოსაზღვრე რაიონების კულტურული ცხოვრების აღორძინებას და განვითარებას.

მოგავლის იმედით

საჭადრაკო ცხოვრება ახალ პროგლემებს გვიყენებს

ბონანზა თვალი რომ გადავლილი 1989 წლის საჭადრაკო ცხოვრების, ადვილად შეამჩევთ, რომ ჩვენი მოჭადრაკეები ჟტტურად მოიაწყლიდნდნეს სხვადასხვა ტურნირში. ჩვენ ან შეეფდგებით ყველა ამ. ტურნირზე სკა-ბაასს, რაც საკმაოდ ბევრ ადგილს მოითხოვს, დაკმაყოფილდებით მხოლოდ მათი თვალსაზიერი წარმატებთა აღნიშვნით.

ყველაზე გამორჩეული უნდა ითქვას საერთაშორისო ოსტატ. 18 წლის ქეთევან კახიანის მიღწეულებზე. მან კოლეგმიიანი 20 წლამდე ასაკის გოგონათა შორის მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული მოიპოვა, პირველი ადგილი დაიკავა ტალინის და მეოორე პოლონეთის ქალთა საერთაშორისო ტურნირში, ხოლო დიდოსტატე ქეთევან არახამიასა და ოსტატ ნათია ჯანჯღავასთან ერთად ზესაფე საკვეშირო ახალგაზრდული თამაშების ოქროს მედალს დაეუფლა. წლის დასაწყისკი ქეთევანმა ზესაფე-ბენუფე ადგილები გაიყო საბჭოთა კავშირის ქალთა 49-ე ჩემპიონატში. ამიტომ აღა არის გასაკვირი, რომ ნიჭიერი მოჭადრაკე საკართველოს 1989 წლის ათ სუფეფოესო სპორტსმენთა შორის დასახელეს.

თავი ისახელა ბათუმელმა 11 წლის დიანა ფარჩიძემ, რომელმაც ეუერტი-ოიკოში გამარჯვდა 12 წლამდე ასაკის გოგონათა შორის მსოფლიო პირველობაში გაიმარჯვა.

დიდი წარმატებები ჰქონდა წლიად დიდოსტატე ზურაბ აზმაიფარაშვილს, რომელმაც ზაფხულში ზეფიზედ გამარჯვა ჯერ ბერლინის, ამსტერდამის, მერე ლონდონის პრესტიჟეულ საერთაშორისო ტურნირებში.

ახალგაზრდა ოსტატი გია გიორგაძე იყო ის პირველი ქართველი მოჭადრაკე, რომელმაც 1983 წლის შემდეგ მონაწილეობა მიიღო საბჭოთა კავშირის ეიფა ჩემპიონატში (დაიკავა მეათე ადგილი). მანამდე ამ დიდი ტურნირის საგზური ვერავინ მოიპოვა.

საერთაშორისო ტურნირები მოიგეს ავრეთვე ქეთევან არახამიამ (ბაკო, სიფრანგეთი), ელიზბარ უბილავამ (ალმა-ათა), ნინო გურევიჩმა (ზეცუფტეო, ზვეკეი), თამაზ გიორგაძეკ (სალამანკა, ესპანეთი) და იფორ ეფიმოვმა (კატანია, იტალია).

რა დასამალია, მაგრამ ზოგ ტურნირში ჩვენებს ხელი მოეკრათ. მაგალითად, ფეკემბერში, პალმადე-მალიორკაში (ესპანეთი) გამართულ ვაეკთა მსოფლიო თასის მეორე გათამაშების მრავალმოსწოლიან (1188 მოჭადრაკე) შესარჩევ ტურნირში, რომელშეც თითქმის ყველა ჩვენი დიდოსტატე გამოდიოდა, მიზანთან ყველაზე ახლოს იყო მხოლოდ მაია ჩიბურდანიძე. მას ბოლო პარტია რომ არ წაეგო დიდოსტატ ა. გოლდენთან, ფიფალეს საგზურს მიიღებდა. მიბამდე მაიამ დაამარცხა დიდოსტატები ე. მაილსი (აშშ), ხ. ოლფსონი (ისლანდია), ხ. კონარკოვსკა (პოლონეთი), დაუზაფდა ს. ფოლტფოვს, ი. ბალაშოვს, ი. რაზუეევს, კ. გეორგიევს (ბულგარეთი) და კ. ჯანსენს (დანია).

რა თქმა უნდა, ზოგი წარუმატებლობა დაეტყო ჩვენი მოჭადრაკეების რეიტინგს, რომლებეი ფიფდ 1 იანვრისთვის გამოაქვეყნა. ამიტომაც ქალთა უძლიერეს ათეულში მოხვდნენ ნანა ონოსელაძე (2475), მაია ჩიბურდანიძე (2470) და ნონა გიფარიანაშვილი (2435). მათ აჯობეს დებმა პოლგარეებმა — 13 წლის თუდორმა (2550) და 20 წლის ეუდამ (2500).

● მსოფლიო ჩემპიონ გარი კასპაროვის გამარჯვებით დამთავრდა მისი მძაფრი კონფლიქტი ფიდე-ს პრეზიდენტ ფლორენსიო კამპომანესთან მსოფლიო პირველობის გათამაშების ორგანიზაციის გამო. ფიდეს დაუთმო ამ შეჯიბრების ხელმძღვანელობა (საზოგადოებრივი ტრანსფერებიდან) დიდოსტატთა საერთაშორისო ასოციაციას, რომელის თავკაცი მსოფლიო ჩემპიონი გახლავთ.

წლეულს მოსალოდნელია ორი ყველაზე დიდი შეჯიბრება: 7 ოქტომბერს ლიონში (საფრანგეთი) დაიწყება მსოფლიო პირველობის მატჩი (24 პარტია) გარი კასპაროვსა და პრეტენდენტს შორის. ამ შეჯეფრის მეორე ნახევარი ნიუ-იორკში გაგრძელდება. პრეტენდენტს გამოაკლეს ანატოლი კარპოვისა და ინ ტემანის (ბულგარეთი) მატჩი, რომელიც მარტში მალიორის დედაქალაქ კუალალუმპურში გაიმართება. მეტოქეები გაარკვევენ ურთიერთობას 14 პარტიაში. 16 ნოემბრიდან 4 დეკემბრამდე ქალაქი ნოვი-სადი (უფროსლავია) უმასპინძლებს ქალთა და ეაეთა საკვადრაკო ოლიმპიადას.

● საგრძნობი ცვლილებები მოხდა საბჭოთა ჭაორაკის მმართველობაში. დეკემბრის მიწურულს მოსკოკში გაიმართა ჯერ საბჭოთა მოჭადრაკეთა კავშირის, მერე სსრ კავშირის ჭადრაკის ფედერაციის დამფუძნებელი ყრილობა.

მოჭადრაკეთა კავშირი ახალი საზოგადოებრივი ორგანიზაციაა, რომელიც იმუშავებს დამოუკიდებლად, თვითმაზოგარებაზე. ამ საბჭოს თავმჯდომარედ აირჩეულია გარი კასპაროვი. კავშირის დელეგატების წინააღმდეგ სსრ კავშირის ჭადრაკის ფედერაციის თავმჯდომარედ ალეგი რუსეთის ფედერაციის საბინაო-კომუნალური მეურნეობის მინისტრი ვლადიმერ ბოპოვი, ჭადრაკის უფროსი ენთუზიასტი. ასე რომ, უნდა ვიფიქროთ, მოჭადრაკეთა კავშირი და ფედერაცია, რომელსაც ადრე ბიუროკრატები განაგებდნენ, აღუყინენ სპქმიანობას საბჭოთა ჭადრაკის საკეთილდღეოდ.

● თავმოსაწონებელი სტატი აიღეს ქართველმა მოჭადრაკეებმა 1990 წელს. პირველი სიხარული მოგვიტანა ნონა გაფრინდაშვილის გამარჯვებამ ქალაქ ეუპატორიის (ყირიმ) ქალთა საერთაშორისო ტურნირში. მას მოჰყვა კალინინგრადში 15 წლის ნინო ხუციეძის მიერ საბჭოთა კავშირის ჩემპიონის ტიტულის მოპოვება 16 და 18 წლამდე ასაკის გოგონათა შორის. ახალგაზრდა საერთაშორისო ოსტატმა ლაშა ჯანჯღავამ გვასახელა ჰასტინგსის (ინგლისი) ტრადიციულ საშობაო ფესტივალზე. ჩელეჩერ-ტურნირში, რომელშეც 105 დიდოსტატი და ოსტატი მონაწილეობდა, ლაშამ 11-დან 6,5 ქულით მეათე ადგილი დაიკავა. მერე პირველი ადგილი დაიკავა (6 პარტია მოგება, 3 ყაინი) ახალგაზრდა დიდოსტატთა ტურნირში და მეორედ შეასრულა საერთაშორისო დოსტატის ნორმატივი. ასე რომ, ფიდე-ს უახლოესი კონგრესი განახილავს 19 წლის ლაშასთვის უმადლესი სპორტული წოდების მინიჭების საკითხს.

წლეულს ჩვენს სახელოვნებაში ბევრი ქალებს ადგილ გამოცდა ელით. ბაფფლეენი ნონა გაფრინდაშვილმა, ნანა ალექსაძემ, ქეთევან არახამიამ და ქეთევან კვანაძე მონაწილეობენ უნდა მიღონ მსოფლიო ჩემპიონების საზონათაშორისო ტურნირში (ნანა ოიოსელიანი პირველმა დაუშვებელი პრეტენდენტთა ტურნირში, რომელიც 1991 წლის იანვარს ეიმარეუსში).

მსოფლიო ჩემპიონობის ბაჩი ბაბაიანიანიანმა ეს პრეტენდენტს შორის გაიმართება 1991 წლის ივნისიდან.

ანა ბეკეს ლიანაკიანმ ფიდ ბოლოგანდ, რეგიონალურ პრეტენდენტობის მთავარ ძალიერებლად. ფიდი — იუდითი, სოფი და ეუეკ ნამდვილად უძლიერესნი არიან. მაგრამ თავად არ იცხადებენ პრეტენზიას მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულზე, რაც ყველას უკვირს. პოლგარეები ამაყოფილ ადგილებიან ვაეკთან ბაკერიანით და პროზუბის მოპოვებით. ამის წინათ ბოლეგრეს ბამამ განაცხადა, რომ შესაძლია ეიმ-ეიოი და, ოლიფენ რ დაასახელა იგი, ჩაეხის ტაბტისთვის ბრძოლაში. რა თქმა უნდა, ეს უფრო მიმზიდველ გაგლის პრეტენდენტობისთვის ჭიდელ.

მაია ჩიბურდანიძეს კარგად ესმის, რომ ამ ეკიდნეეე საჭიროა შაადება ტიტულის დაცვისთვის. ამიტომაც იგი ბევრს თამაშობს დიდსტატ ეაეთა ტურნირებში. მართალია, საპრაზნო ადგილები ცოტა აქვს, სამაგიეროდ, მან დიდი სტატია „სკალი“ საკმაოდ ბლიმად შეაგროვა, საგრძნობლად ამაღლა თამაშის დონე, ტექნიკა და ეერედიკა. ასე, რომ მაია „ესსოტოდ“ არავის დაუთმიის ჭადრაკის დედოფლის გვარეგვინს.

1990 წელი აღსავსეა ბევრი დიდი ტურნირით, რომლებშეც ქართველი მოჭადრაკეებიც ამოან მიწმეველ. იმედს გამოვეკვამთ, რომ ისინი ღირსეულად გასაგრძობენ ქართული ჭადრაკის ტრადიციებს.

თენგიზ ბეიერაძე,
საერთაშორისო არბიტრი.

„ᲐᲘᲝᲐ“

ᲡᲔᲖᲝᲜᲘᲡ ᲬᲘᲜ

ხანმოკლე არდადეგების შემდეგ ქუთაისის „აიოა“ წორაგბელები კვლავ მთელი შემადგენლობით შეეკრიბნენ. ქვეყნის საბჭოს ჩემპიონობებმა დაიწყეს ახალი სეზონისათვის მზადება.

— პირველი ცვლილ ქუთაისში გავაკეთეთ, — თქვა „აიოას“ მთავარმა მწვრთნელმა, საქართველოს დამსახურებულმა მწვრთნელმა დეკანოზ კავთელაშვილმა, — ძირითადი ყურადღება დაეთმო მოთამაშეთა ფიზიკური კონდიციების აღდგენას. მომზადების შემდგომ ეტაპს გვივლეთ ბაკურიანში 25 იანვარამდე. შემდეგ კვლავ ქუთაისში მოვეშზადებთ. თებერვალში დაგეგმილი გვაქვს ორკვირიანი სასწავლო-საწვრთნელი შეკრება ცისლოეოსკენში.

„აიოას“ მწვრთნელმა გვაცნობა, რომ ახლახან მოსკოვში გაიმართა რაგბის საკავშირო ფედერაციის პრეზიდიუმის სხდომა. დამტკიცდა ქვეყნის ჩემპიონატებისა და სსრ კავშირის თასის გათამაშებათა დებულებები. გადაწყდა ჩემპიონატის უმაღლეს ლიგაში თასის გათამაშებათა დებულებები. გადაწყდა ჩემპიონატის უმაღლესი ლიგაში მონაწილეობისათვის დაფშვან 16 გუნდი, პირველ ლიგაში კი — 12. ასპარეზობა გაიმართება წრიული სისტემით შინ და სტუმრად. უძლიერესი კოლექტივების გამოსავლენად არაკეთილი დამატებითი ტურნირების გამართვა არ არის გათვალისწინებული. სხვათაშორის, ქუთაისი მიმდინარე წელს პირველ ლიგაში წარმოდგენილი იქნება „აიოას“ გუნდით, რომელიც საქართველოს ჩემპიონატს გამარჯვებული.

ჩვენს კოლექტივში მნიშვნელოვანი ცვლილებებია, — თქვა შემდეგ მ. კავთელაშვილმა. — ალმა-ათიდან დაბრუნდა ეკგენი ზუეეი. გუნდის გადაწყვეტილებით „აიოას“ შემადგენლობიდან გაირიცხა გიორგი ბაბუნაშვილი. დემობილიზაციის შემდეგ გუნდში დაბრუნდა კახაბერ მარტაძე, რომელზეც დიდ იმედს ვამყარებთ. აბუროფერო გუნდში საქმიანია, მოთამაშეები ოპტიმალურად არიან განწყობილნი. მათ ესმით, რომ წინ რთული სეზონი ელით და თოთოეული მათგანი მიზნად ისახავს, რომ ოოგორც ქვეყნის ჩემპიონატში, ისე სსრ კავშირის თასის გათამაშებაში, რომელშეც მერედფინალიდან ჩაეკვლებიან, ეკლვე პირველ პოზიციებზე ვიყოთ.

მწვრთნელმა დასძინა, რომ „აიოა“ მონაწილეობას მიიღებს რამდენიმე საერთაშორისო ამხანაგურ შეხვედრაში. გარდა ამისა, გუნდის ხუთი მოთამაშე — ნუგზარ ბაგნიძე, მამეკა ლოსაბერიძე, გელა ფირეცხალავა, ბაფრი შეანგირაძე და თამაზ ფხაკაძე სსრ კავშირის ნაკრები გუნდის წევრები არიან, რომელიც მარტში გამართავს ტურნეს ავსტრალიაში.

ᲔᲚᲘᲖᲑᲐᲠ ᲣᲑᲘᲚᲐᲕᲐ,
საქინფორმის კორესპონდენტი

ᲐᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ 1990 ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲭᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲛᲫᲘᲠᲜᲘ ᲡᲐᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲩᲐᲒᲠᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲑᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲔᲑᲘ:

I. ქართული ენისა და ლიტერატურის სპეციალობაზე:
1. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა);
2. ქართული ენა და ლიტერატურა (ზეპირი);
3. საქართველოს ისტორია — (ზეპირი);
4. უცხო ენა (ზეპირი).

II. ისტორიის სპეციალობაზე:
1. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა);
2. ქართული ენა და ლიტერატურა (ზეპირი);
3. საქართველოს ისტორია (ზეპირი).
4. უცხო ენა (ზეპირი).

III. რუსული ენისა და ლიტერატურის (ქართული სკოლებისათვის) სპეციალობებზე:
1. რუსული ენა და ლიტერატურა (წერა);
2. რუსული ენა და ლიტერატურა (ზეპირი);
3. საქართველოს ისტორია (ზეპირი);
4. ქართული ენა (ზეპირი);
5. ქართული ენა (ზეპირი).

IV. დაწყებითი განათლების პედაგოგიკისა და მეთოდიკის სპეციალობებზე:
1. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა);
2. ქართული ენა და ლიტერატურა (ზეპირი);
3. მათემატიკა (ზეპირი);
4. საქართველოს ისტორია (ზეპირი).

V. ფიზიკა-მათემატიკის სპეციალობაზე:
1. მათემატიკა (წერა);
2. მათემატიკა (ზეპირი);
3. ფიზიკა (ზეპირი);
4. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა).

IV. დაწყებითი სამხედრო მომზადებისა და ფიზიკურების სპეციალობაზე:
1. სპეციალობა: ა) დაწყებითი სამხედრო მომზადება (ზეპირი);
ბ) საერთო ფიზიკური მომზადება (ეუერეა, მძლეოსნობა, ტანვარჯიში);
2. ბიოლოგია (ზეპირი);
3. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა) — ქართულ სკოლადამთავრებულებისათვის,
ბ) რუსული ენა და ლიტერატურა (წერა) — არაქართულ სკოლადამთავრებულთათვის.

ᲗᲔᲚᲐᲕᲘᲡ Ი. ᲒᲝᲜᲔᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ

ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲞᲔᲓᲐᲒᲝᲒᲘᲣᲠᲘ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘ

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘ

ᲒᲐᲛᲝᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲐ ᲓᲐ-ᲝᲡ ᲡᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲠᲔᲖᲝᲚᲣᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘ ᲒᲐᲜᲬᲧᲝᲑᲘᲗ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲛᲓᲔᲑᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲔᲑᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲩᲐᲒᲠᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲑᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲔᲑᲘ:

I. ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲘᲡ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲝᲑᲐᲖᲔ:
1. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა);
2. ქართული ენა და ლიტერატურა (ზეპირი);
3. საქართველოს ისტორია (ზეპირი);
4. უცხო ენა (ზეპირი).

II. ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲘᲡ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲝᲑᲐᲖᲔ:
1. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა);
2. ქართული ენა და ლიტერატურა (ზეპირი);
3. საქართველოს ისტორია (ზეპირი).
4. უცხო ენა (ზეპირი).

III. ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲘᲡ (ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲙᲝᲚᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ) ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲝᲑᲔᲑᲖᲔ:
1. რუსული ენა და ლიტერატურა (წერა);
2. რუსული ენა და ლიტერატურა (ზეპირი);
3. საქართველოს ისტორია (ზეპირი);
4. ქართული ენა (ზეპირი);
5. ქართული ენა (ზეპირი).

IV. ᲓᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲗᲘ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲞᲔᲓᲐᲒᲝᲒᲘᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲙᲘᲡ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲝᲑᲔᲑᲖᲔ:
1. სპეციალობა: ა) დაწყებითი სამხედრო მომზადება (ზეპირი);
ბ) საერთო ფიზიკური მომზადება (ეუერეა, მძლეოსნობა, ტანვარჯიში);
2. ბიოლოგია (ზეპირი);
3. ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა) — ქართულ სკოლადამთავრებულებისათვის,
ბ) რუსული ენა და ლიტერატურა (წერა) — არაქართულ სკოლადამთავრებულთათვის.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲔᲑᲘ

Ქ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ № 138 ᲠᲐᲓᲘᲝ-ᲡᲐᲢᲔᲚᲕᲘᲖᲘᲝᲜᲘᲡ ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲚᲑᲔᲚᲘ

ᲐᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲡ 1990 ᲬᲚᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲗᲕᲔᲡ.

1. რადიო სატელევიზიო ანარეკლების ამწყობი მექანიკოსი (სწავლების ვადა 1 წელი).

სასწავლებელში მიიღებიან საშუალო განათლების მქონე გოგონები და ვაეები. სწავლების ვადა ნათელეა ეუწყვეტ სამუშაო სტაჟად. მოსწავლეები მიიღებენ 30 მან. სტიპენდიას და პროგრეკის დროს გამოუშვებენ თანხის 50%-ს.

ჩარიცხვისას უპირატესობა მიეცემა გოგონებს და საბჭოთა არმიის რიგებიდან დემობილიზებულთ.

კურსდამთავრებულები სამუშაოდ განაწილდებიან პრესსერვის საგზურებით თბილისის ტელევიზორების ქ-ნა „ეკრანში“ და რეპუბლიკის სხვადასხვა რაიონებში.

სწავლის მსურველებმა უნდა წარმოადგინონ:

1. განცხადება,
2. საშუალო განათლების ატესტატი (დედანი),
3. დაბადების მოწმობა,
4. ცნობა საცხოვრებელი ადგილიდან,
5. სამედიცინო ცნობა,
6. დახასიათება სკოლიდან ან უკანასკნელი სამუშაო ადგილიდან,
7. 6 ფოტოსურათი 3X4.

სწავლა დაიწყება 15 მარტს.

საბუთები მიიღება ყოველდღე 9-დან 17 საათამდე. მისამართი: დიდი ხეივნის ჭიშკარი № 3 (ტელევიზორების ქარხანა).

ტანსაცმელი: კოლმეურნეობის მოიფნდიან აეტობუსებში 152, 169, 167, 16, 23, 39, (გაჩერება ყირიმის რაიკომთან).

ტელეფონი: 72-39-41.

რედაქტორი
ᲛᲔᲠᲐᲑ ᲒᲐᲚᲐᲠᲯᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲐ ᲓᲐ-ᲝᲡ ᲡᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲠᲔᲖᲝᲚᲣᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘ ᲒᲐᲜᲬᲧᲝᲑᲘᲗ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲛᲓᲔᲑᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲔᲑᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲩᲐᲒᲠᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲑᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲬᲘᲤᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘ, ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ-60, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ Ქ. № 14, ᲗᲘᲡᲙᲕᲘᲡ ᲞᲝᲡᲢᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘ

ᲙᲝᲠᲞᲣᲡᲘ, ᲘᲜᲓᲔᲥᲡᲘ 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ᲣᲐ 00124